

Dalabyggð

Endurskoðunarskýrsla 2019

Ársreikningur 2019

Maí 2020

Inngangur

Sveitarstjórn Dalabyggðar

Þessi skýrsla inniheldur niðurstöður endurskoðunar okkar á ársreikningi fyrir árið 2019 og er ætlað að upplýsa um atriði sem komu í ljós við endurskoðunina og við teljum að eigi erindi við ykkur. Við munum fúslega ræða þau mál frekar sem fram koma í skýrslunni.

Við endurskoðunina höfum við það að markmiði að veita óháð álit á ársreikningnum og staðfesta að skýrsla stjórnar uppfylli kröfur laga.

Endurskoðunin var unnin í samræmi við alþjóðlega staðla um endurskoðun.

Endurskoðun okkar er lokið og gerum við ráð fyrir að árita ársreikning sveitarfélagsins með fyrirvaralausri áritun þegar sveitarstjórn hefur samþykkt hann og mál sem fram koma á blaðsíðu 4 eru frágengin.

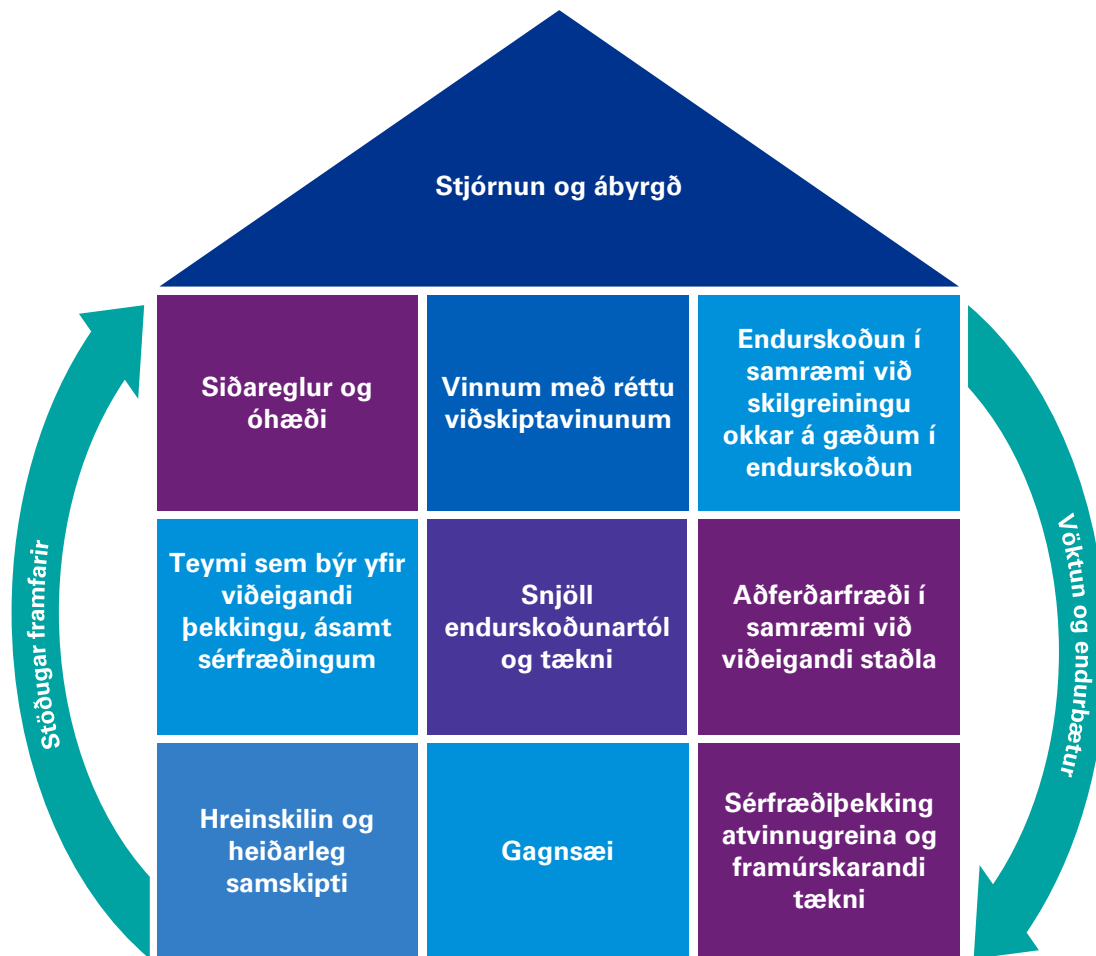
Við viljum benda ykkur á mikilvæg atriði á blaðsíðu 39 sem útskýra:

- tilganginn með skýrslunni;
- hvaða takmarkanir eru á vinnunni sem fram fór,
- takmörkun á dreifingu skýrslunnar.

3 Gæði í endurskoðun	4 Niðurstaða endurskoðunar	5 Mikilvægi	6 Umfang endurskoðunar	7 Fyrirhuguð áritun endurskoðanda	8-16 Áherslur í endurskoðun
17-18 Aðrar upplýsingar	19-38 Viðaukar	39 Fyrirvarar			

Gæði í endurskoðun okkar

Hvað felst í gæðum í endurskoðun?

Gæði endurskoðunar er kjarni alls sem við gerum hjá KPMG.

Við teljum að gæði endurskoðunar felist ekki aðeins í að veita rétt álit á ársreikningi, heldur einnig hvernig við komumst að því álit.

Við skilgreinum „gæði í endurskoðun“ þegar endurskoðunarvinnan er:

- **Framkvæmd með samræmdum hætti** í takt við kröfur og tilgang **viðeigandi faglegra staðla** innan áreiðanlegs **gæðastjórnunarkerfis**, og
- allar tengdar aðgerðir okkar eru unnar í umhverfi þar sem gerðar eru ýtrustu kröfur um **hlutlægni, óhæði, siðferð og heiðarleika**.

Myndin hér til hliðar dregur saman hvernig við uppfylfum gæði í endurskoðun.

Niðurstaða endurskoðunar

Áherslur í endurskoðun

- Innra eftirlit og fjárhagskerfi
- Stjórnsýsluskoðun
- Önnur atriði

Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg.

Um er að ræða atburð eftir lok reikningsskiladags sem upplýst er um í skýringu 21 með ársreikningi.

Sjá nánari umfjöllun á bls. 16.

Mál frágengin samhliða seinni umræðu í sveitarstjórn

- Staðfestingabréf stjórnenda
- Afgreiðsla og áritun sveitarstjórnar
- Undirrituð áritun endurskoðanda
- Lokaútgáfa endurskoðunarskýrslu

Veikleikar í innra eftirliti

Ekki komu fram verulegir veikleikar í innra eftirliti við skoðun okkar.

Við komum á framfæri ábendingum um veikleika í innra eftirliti sem ekki teljast verulegir en tækifæri eru til úrbóta í sérstakri skýrslu til sveitarstjóra.

Veikleikar í stjórnsýslu

Við ítrekum ábendingar okkar um að hugað sé að tímamörkum samþykktar á viðaukum við fjárhagsáætlun.

Í sérstakri skýrslu okkar til stjórnenda höfum við komið á framfæri ýmsum ábendingum í kjölfar stjórnsýsluskoðunar okkar.

Óleiðréttur mismunur

Mismunur eða skekkjum sem fram koma við endurskoðunina er safnað á sérstaka mismunalista og er lagt mat á uppsöfnuð áhrif þeirra undir lok endurskoðunarinnar.

Enginn mismunur kom fram við endurskoðun.

Umfang endurskoðunar

Umfang endurskoðunar okkar nær yfir samantekin reikningsskil A og B hluta, sbr. 61. gr. sveitarstjórnarlaga.

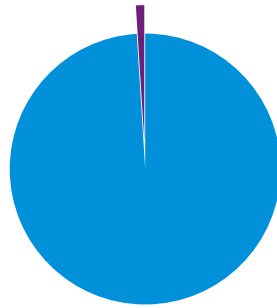
Yfirlit yfir umfang endurskoðunar má sjá á bls. 6.

Heildartekjur þriggja ára

(meðaltekjur 2017, 2018 og áætlun 2019)

939,2 m.kr.

(2018: 930 m.kr.)

Mikilvægi

28,2 m.kr.

3,0% af heildartekjum

(2018: 27,9 m.kr., 3,0%)

AMPT - Mismunur tilkynntur til sveitarstjórnar (2018: 1,4 m.kr.)

1,4 m.kr.

PM - Mikilvægi fyrir einstaka liði reikningsskila (2018: 20,9 m.kr.)

21,1 m.kr.

M - Mikilvægi fyrir reikningsskilin í heild (2018: 27,9 m.kr.)

28,2 m.kr.

Ákvörðun mikilvægis

Mikilvægismörk eru mat okkar á því hver ásættanleg skekkja í ársreikningi er. Við ákvörðun mikilvægismarka er lagt mat á hversu mikil skekkja yrði til þess að breyta ákvörðun notenda reikningsskilanna.

Til að bregðast við uppsafnaðri áhættu eru endurskoðunaraðgerðir skipulagðar til að finna skekkjur sem eru lægri en mikilvægismörkin. Í sumum tilvikum lækjum við þessi mörk enn frekar vegna liða sem kunna að vekja mikinn áhuga notenda reikningsskilanna.

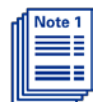
Við munum tilkynna um:

Leiðréttan mismun

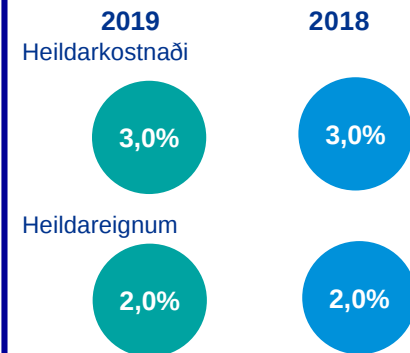

Óleiðréttan mismun

Skekkjur og skort á upplýsingum í skýringum (Leiðrétt og óleiðrétt)

Mikilvægi sem hlutfall af

Umfang endurskoðunar

Umfang endurskoðunar Dalabyggð 2019			
Sjóður / félag	Hlutfall tekna	Nálgun	Endurskoðandi
Dalabyggð	98,1%	Endurskoðaður árseikningur	KPMG
Aðalsjóður	A hluti		
Eignasjóður	A hluti		
Dvalarheimilð Silfurtún	B hluti		
Félagslegar íbúðir	B hluti		
Fráveita	B hluti		
Dalaveitur	B hluti		
Vatnsveita	B hluti		
Fasteignafélagið Hvammur	B hluti	0,7%	Óendurskoðaður ársreikningur
Dalagisting	B hluti	1,1%	Endurskoðaður ársreikningur
	100,0%		

Umfang endurskoðunar okkar nær yfir samstæðuársreikning sveitarfélagsins en undir hann falla sveitarsjóður, stofnanir og fyrirtæki þess, sbr. 61. gr. sveitarstjórnarlaga.

Við mat á umfangi er horft til tekna hvernar einingar sem fellur undir samstæðuna og er hlutfallsleg skipting sýnd hér að ofan.

Fyrirhuguð áritun óháðs endurskoðanda

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Dalabyggðar

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Dalabyggðar fyrir árið 2019, sem hefur að geyma samstæðureikning fyrir sveitarfélagið, þ.e. sveitarstjóð, stofnanir þess og fyrirtæki með sjálfstætt reikningshald. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, stjórnsýslureikning, upplýsingar um mikilvægar reikningskilaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2019 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við alþjóðlegar síðareglur fyrir endurskoðendur, International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og síðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt allar síðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og víðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrgð fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitim við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og víðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur fallið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja víðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningskilaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu víðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningskilanna um rekstrarhæfi sé víðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, á áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á víðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að vika frá fyrirvaraleusri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atbörðum.
- Öflum við nægilegra og víðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar rekstrareininga sem falla undir starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrgð fyrir skipulegi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjóra og sveitarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Borgarnesi,

KPMG ehf.

1 Innra eftirlit og fjárhagskerfi (1)

Innra eftirlit

Áhættan

Innra eftirlit og virkni þess er veigamikill þáttur í að tryggja áreiðanleika fjárhagsupplýsinga, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóttist tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Okkar viðbrögð

Við endurskoðun okkar á ársreikningi 2019 höfum við tekið mið af innra eftirliti og fjárhagskerfum sveitarfélagsins. Með innra eftirliti er m.a. átt við verklagsreglur þar sem kveðið er á um meðferð skjala og ábyrgðar- og verkaskiptingu og hafa að markmiði að tryggja áreiðanlegt bókhald, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóttist tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Endurskoðun okkar byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Niðurstaða

- Samhliða vinnu okkar við endurskoðunina höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur og starfsmenn sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni. Auk þess komum við ábendingum til sveitarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi innra eftirlit og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.
- Við viljum benda á að sökum fámennis er aðgreining starfa í ákveðnum tilfellum ekki með fullnægjandi hætti. Stjórnendur sveitarfélagsins eru meðvitaðir um þann veikleika í innra eftirliti.
- Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2020.

1 Innra eftirlit og fjárhagskerfi (2)

Mögulega sniðganga stjórnenda á eftirliti

Áhættan

Stjórnendur eru almennt í þeirri aðstöðu að geta átt við fjárhagsfærslur og sett fram röng reikningsskil með því að sniðgagna eftirlitsaðgerðir sem annars virðast vera skilvirkar og þannig viðhaft sviksemi.

Endurskoðendum er skylt að framkvæma aðgerðir sem miða sérstaklega að því kanna hvort stjórnendur hafa sniðgengið eftirlit.

Okkar viðbrögð

Við skoðuðum hvort verulegar færslur, sem eru ekki hluti af hefðbundinni starfsemi sveitarfélagsins eða eru á annan hátt óvanalegar, væru til staðar og ef svo er hvort bókhaldsleg meðferð væri viðeigandi.

Við leituðum að sviksemisfærslum með sjálfvirkum aðgerðum og gagnagreiningum.

Niðurstaða

Engar vísbendingar komu fram um sniðgöngu stjórnenda á innra eftirliti.

2 Stjórnsýsluskoðun

Áhættan

Lagareglur gilda um form ákvarðana um álagningu skatta og þjónustugjalda og ákvarðana um hvers kyns útgjöld sveitarfélaga.

Séu ákvarðanir ekki teknar í samræmi við lög kann að leika vafi á heimildum til álagningar skatta og gjalda og ráðstöfunar fjármuna.

Okkar viðbrögð

Samkvæmt 3. mgr. 72. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 skulu endurskoðendur sveitarfélaga meðal annars „kanna hvort fullnægjandi heimildir hafi verið fyrir útgjöldum og hvort almenn stjórnsýsla sveitarfélags og einstakar ákvarðanir af hálfu þess eru í samræmi við reglur um fjármál sveitarfélags, ábyrga fjármálastjórn og upplýsingaskyldu sveitarfélaga.“

Var í því sambandi kannað hvort sveitarstjórn hafi fylgt ákvæðum laga, reglna og samþykktar er lúta að stjórnsýslu, svo sem sveitarstjórnarlögum og lögum um tekjustofna sveitarfélaga.

Niðurstaða

Mikilvægt er að hugað sé að tímasetningu samþykktar á viðaukum við gildandi fjárhagsáætlun hverju sinni. Viðauka skal samþykkja áður eða samhliða ákvörðun um útgjöld.

Við viljum taka fram að samhliða stjórnsýsluskoðun okkar höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni.

Auk þess komum við ábendingum til sveitarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi stjórnsýslu og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.

Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2020.

3 Önnur áhersluatriði (1)

Varanlegir rekstarfjármunir

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Fyrirframgreiðsla til Brúar

- Varanlegir rekstarfjármunir fyrir A og B hluta námu um 1.043 millj. kr. í árslok eða um 70% af heildareignum sveitarfélagsins.
- Lóðir og lendur eru færðar á gangvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar á hverjum reikningsskiladegi og endurmat er fært á eiginfjárreikning.
- Endurmat er fært ef breyting frá bókfærðu verði nemur 5% eða meira. Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar. Endurmat lóða og lendna á árinu var yfir 5% af bókfærðu virði. Bókfært verð lóða og lendna var því hækkað um 24,3,0 millj. kr. á árinu og var 161,7 millj. kr. í árslok.
- Stofnframlög og eignarhlutir A og B hluta í félögum nema alls 68,0 millj. kr. í árslok samkvæmt efnahagsreikningi 2019 og hækka um 12,0 millj. kr. á árinu. Hækkunin er tilkomin vegna stofnframlags til Bakkahvamms hses
- Eignarhlutir í félögum eru færðir á kostnaðarverði, en færð óbein niðurfærsla til lækkunar ef gangvirði er metið lægra en kostnaðarverð.
- Niðurfærsla A og B hluta nam 12,1 millj. kr. í árslok 2019 og breytist hún ekki á árinu.
- Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjors A-deildar á árinu 2018 að fjárhæð 81,5 millj. kr. er færð til eignar og eru framlag í lífeyrisaukasjóðs gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015, sbr. umfjöllun í skýringu 10 í ársreikningi.
- Gjaldfærsla ársins nemur 3,1 millj. kr. og færist meðal launa í rekstrarreikning.

3 Önnur áhersluatriði (2)

Óinnheimtar tekjur

Aðrar skammtímakröfur

- Útsvar og fasteignaskattur ársins námu 362,4 millj. kr. samanborið við 347,5 millj. kr. á fyrra ári. Það svarar til 4,3% hækkunar á milli ára.
- Samkvæmt efnahagsreikningi námu óinnheimtar skatttekjur 30,2 millj. kr. í árslok samanborið við 33,5 millj. kr. á fyrra ári. Aðrar óinnheimtar tekjur námu 80,4 millj. kr. í árslok samanborið við 28,5 millj. kr. á fyrra ári.
- Óbein niðurfærsla óinnheimtra skatttekna nam 20,5 millj. kr. í árslok, samanborið við 27,4 millj. kr. á fyrra ári og lækkar því niðurfærslan um 6,9 millj. kr. milli ára. Lækkun niðurfærslu er færð til hækkunar á skatttekjum og vaxtatekjum í rekstrarreikningi. Óbein niðurfærsla annarra tekna nam 8,6 millj. kr. í árslok samanborið við 3,3 millj. kr. á fyrra ári og hækkar því niðurfærslan um 5,3 millj. kr. milli ára.
- Eftirá álagt útsvar er til innheimtu hjá innheimtumanni ríkissjóðs og nema eftirstöðvar þess í árslok 2019 samtals 26,3 millj. kr. með álögðum dráttarvöxtum. Óbein niðurfærsla vegna þessara krafna nam 20,5 millj. kr. í árslok 2019 eða 77,9% af eftirstöðvunum
- Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótreykingur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast og er hann dreginn frá óinnheimtum skatttekjum í árslok í efnahagsreikningi.
- Við endurskoðun okkar staðfestum við m.a. óinnheimtar skatttekjur með samanburði við ytri gögn og fórum yfir mat stjórnenda á niðurfærslu þeirra.
- Samkvæmt efnahagsreikningi námu aðrar skammtímakröfur A og B hluta 10,9 millj. kr. í árslok, samanborið við 10,6 millj. kr. á fyrra ári.

3

Önnur áhersluatriði (3)

Lífeyrisskuldbinding

Skuldir við lánastofnanir

- Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Lífeyrisskuldbindingin nam 113,7 millj. kr. í árslok og nemur nettó hækkun skuldbindingarinnar á árinu 16,6 millj. kr. sjá nánar í skýringu 15 í ársreikningi.
- Í umræddri skýringu eru birtar upplýsingar um áætlaðar greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar næstu ár.
- Endurskoðun lífeyrisskuldbindingar felur meðal annars í sér mat á hæfi tryggingastærðfræðings sem vinnur tryggingafræðilega úttekt á skuldbindingunni, yfirferð á undirliggjandi gögnum og forsendum og greiningaraðgerðir.
- Skuldir A og B hluta við lánastofnanir nema samtals 376,7 millj. kr. og skiptast í langtímalán að fjárhæð 338,7 millj. kr., næsta árs afborganir langtímalána að fjárhæð 37,9 millj. kr.
- Langtímalán sveitarfélagsins eru að verulegu leyti verðtryggð í íslenskum krónum eða um 90,2% en 7,8% langtímalána eru óverðtryggð lán í íslenskum krónum og 2,0% eru gengistryggð í evrum.
- Framangreindar skuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um, sjá nánari umfjöllun í skýringu 16 í ársreikningi.
- Við endurskoðun okkar höfum við m.a. aflað staðfestinga frá fjármálastofnunum um stöðu skulda í árslok, beitt greiningaraðgerðum og yfirfarið framsetningu.

3 Önnur áhersluatriði (4)

Skuldbindingar utan efnahags

Ábyrgðarskuldbindingar

Framsetning ársreiknings

- Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum þátttakandi í byggðasamlagi um málefni fatlaðs fólks á Vesturlandi, Heilbrigðiseftirliti Vesturlands, Byggðasamlagi um brunavarnir Dala, Reykhóla og Stranda og Samtökum sveitarfélaga á Vesturlandi, sjá nánar í skýringu 18 í ársreikningi.
- Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaga miðað við samanlagða íbúatölu á hverju ári.
- Í endurskoðun höfum við yfirfarið skuldir utan efnahags og leitað að óskráðum skuldbindingum.
- Í reglugerð nr. 1212/2015, um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga, sem tók gildi hinn 1. janúar 2016 skulu sveitarfélög árlega útbúa ábyrgða- og skuldbindingayfirlit og skal það staðfest samhliða staðfestingu ársreiknings hvers árs. Í yfirlitinu skulu koma fram upplýsingar um verkefni sem rekin eru á ábyrgð sveitarfélagsins. Einnig skulu koma fram upplýsingar um ábyrgðir sem sveitarfélagið hefur veitt til fyrirtækja eða verkefna. Fyrir hvert fyrirtæki eða verkefni skal veita samandregnar fjárhagsupplýsingar á tilteknu formi.
- Við vekjum athygli stjórnenda á ofangreindum skyldum sveitarfélagsins
- Við höfum kannað að fylgt hafi verið viðurkenndum reikningsskilaaðferðum við framsetningu og gerð ársreikningsins og mat einstakra liða og að hann hafi að geyma þær upplýsingar um rekstur og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins sem lög og reglur mæla fyrir um.
- Ársreikningur sveitarfélagsins er saminn í samræmi við sveitarstjórnarlög og lög um ársreikninga að því marki sem þau gilda um ársreikninga sveitarfélaga. Í því felst að almennar reglur ársreikningalaga gilda um ársreikninga sveitarfélaga en ekki sértækar reglur þeirra.

3 Önnur áhersluatriði (5)

Skatttekjur

Aðrar tekjur

Laun og launatengd gjöld

Annar rekstrarkostnaður

- Skatttekjur nema um 69,3% af tekjum sveitarfélagsins.
- Við endurskoðun okkar á útsvari og framlögum frá Jöfnunarsjóði var stuðst við ytri gögn frá Fjársýslu ríkisins og Jöfnunarsjóði og samanburði við önnur gögn.
- Aðrar tekjur nema um 30,7% af heildartekjum sveitarfélagsins. Tekjur Silfurtúns nema 49% af öðrum tekjum sveitarfélagsins.
- Endurskoðun annarra tekna fól m.a. í sér greiningaraðgerðir, staðfestingar við undirliggjandi gögn, yfirferð með stjórnendum á helstu frávikum frá fjárhagsáætlun og samanburði við fyrra ár.
- Laun og launatengd gjöld nema 52,6% af heildartekjum sveitarfélagsins.
- Breyting áfallins orlofs nam 0,8 millj. kr. og er færð til gjalda í rekstri meðal launa- og launatengdra gjalda. Áfallið orlof er fært meðal skammtímaskulda í efnahagsreikningi og nam í árslok 21,5 millj. kr.
- Meðal launa og launatengdra gjalda er gjaldfært vegna uppgjörsins til Brúar lífeyrissjóðs alls 3,1 millj. kr. Nánar er fjallað um samkomulagið og stöðu fyrirframgreiðsluna í skýringu 10 í ársreikningi.
- Endurskoðun launa og launatengdra gjalda felst í prófunum á eftirlitsaðgerðum í launaferli, samanburði á fjárhagsbókhalði og launakerfi og greiningaraðgerðum auk úrtaksskoðana.
- Annar rekstrarkostnaður nemur 33,3% af heildartekjum sveitarfélagsins.
- Endurskoðun felur í sér greiningaraðgerðir, úrtaksprófanir, yfirferð með stjórnendum á helstu frávikum frá fjárhagsáætlun og fyrra ári og prófanir á eftirlitsaðgerðum tengdum öðrum rekstrarkostnaði.

3 Önnur áhersluatriði (6)

Atburðir eftir lok reikningsskiladags

- Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Veruleg óvissa ríkir um endanleg áhrif faraldursins s.s. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum líkur. Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri skatttekna og annarra tekna, frestun gjalddaga og aukinna útgjalda.
- Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að ekki sé unnt, í ljósi framangreindrar óvissu, að leggja endanlegt mat á áhrif Covid-19 á rekstur sveitarfélagsins en meta greiðsluhæfi þess þó ekki skert. Til að bregðast við skammtímasveiflum í sjóðsflæði hefur sveitarfélagið tiltækt handbært fé auk möguleika á breytingum á fjárfestingaráætlun. Það er hins vegar ljóst að forsendur fjárhagsáætlunar sveitarfélagsins fyrir árið 2020 eru að miklu leyti brostnar og er nú unnið að breytingum á henni.
- Í endurskoðuninni höfum við yfirfarið mat stjórnenda á hugsanlegum áhrifum Covid-19 á rekstur sveitarfélagsins.

Aðrar upplýsingar til sveitarstjórnar

Atriði	Viðbrögð
Staðfestingabréf stjórnenda	● Við höfum ekki farið fram á sérstakar staðfestingar stjórnenda umfram þær sem koma fram í hefðbundnu staðfestingarbréfi stjórnenda fyrir árið 2019.
Tengdir aðilar	● Það komu ekki upp veruleg atriði vegna tengdra aðila í endurskoðun okkar.
Önnur atriði sem við viljum vekja athygli á	● Það er faglegt mat okkar að ekkert hafi komið fram í endurskoðuninni sem hefur veruleg áhrif á reikningsskilagerðina.
Veikleikar í innra eftirliti	● Við höfum greint stjórnendum frá helstu veikleikum í innra eftirliti sem komu upp við endurskoðunina
Áritun á ársreikninginn	● Áritun okkar á ársreikning sveitarfélagsins verður fyrirvaralaus.
Sviksemi eða grunur um sviksemi, lögum og reglum ekki fylgt eða ólöglegt athæfi	● Ekki hafa komið upp sviksemisatvik eða grunur um sviksemi stjórnenda sveitarfélagsins eða starfsmanna í lykilstöðum innra eftirlits sem leiðir til verulegrar skekkju í ársreikningi.

Atriði	Viðbrögð
Verulegir erfiðleikar	● Ekki komu upp verulegir erfiðleikar við endurskoðunina.
Ágreiningur við stjórnendur eða takmörkun á umfangi	● Ekki kom upp ágreiningur milli endurskoðunarteymis og stjórnenda. Stjórnendur settu ekki takmarkanir á umfang endurskoðunarinnar.
Staðfesting á óhæði	● Ekki kom upp brot á óhæðisreglum við endurskoðunina. Endurskoðunarteymið og aðrir hjá KPMG sem tengjast endurskoðuninni, hafa fylgt siðareglum um óhæði.
Reikningsskila-aðferðir	● Í endurskoðun okkar höfum við metið hversu viðeigandi reikningsskilareglur, reikningshaldslegt mat og skýringar eru í ársreikningi sveitarfélagsins. Almennt teljum við þessi atriði vera viðeigandi.
Veruleg atriði sem voru rædd eða á að greina stjórnendum frá	● Farið var yfir helstu niðurstöður endurskoðunar með stjórnendum.

Engin atriði sem þarf að upplýsa um

Atriði sem þarf að upplýsa um

Aðrar upplýsingar til sveitarstjórnar (frh.)

Ábyrgð endurskoðanda

Endurskoðandi ber ábyrgð á að gefa álit á ársreikningnum sem gerður er af stjórnendum undir eftirliti sveitarstjórnar.

Endurskoðun ársreiknings afléttir ekki skyldum af stjórnendum eða sveitarstjórn á ársreikningnum.

Endurskoðanda ber að vekja athygli stjórnenda á verulegum vanköntum sem koma í ljós við endurskoðun ársreiknings og nýtast þeim sem hafa eftirlit með gerð ársreiknings. Einnig ber endurskoðanda að upplýsa um veruleg vandkvæði sem koma fram við endurskoðunina.

Álit okkar beinist ekki að upplýsingum sem ekki eru hluti ársreiknings og okkur er ekki skylt að leggja mat á hvort slíkar upplýsingar eru settar fram með réttum hætti. Við endurskoðun ársreiknings kynnum við okkur aðrar upplýsingar, þar sem verulegt misræmi milli þeirra og endurskoðaðs ársreiknings gæti grafið undan trúverðugleika ársreikningsins. Þegar við verðum vör við slíkt misræmi upplýsum við stjórnendur um það.

Staðfesting á óhæði

Við höfum metið og staðfest óhæði okkar sem endurskoðenda og óhæði allra starfsmanna okkar sem koma að endurskoðuninni.

KPMG leggur sérstaka áherslu á að gæta að óhæði í reynd og ásýnd. Í samræmi við siða- og óhæðisreglur ber öllum eigendum og starfsmönnum KPMG að staðfesta árlega að þeir hafi farið að reglum um óhæði, þar á meðal að þeir eigi ekki fjárhagslegra hagsmuna að gæta sem ganga gegn óhæðisreglum.

Frekari varúðarráðstafanir fela í sér reglubundið mat á samsetningu endurskoðunarteymisins, meðal annars yfirferð á starfstíma endurskoðenda í samræmi við settar reglur. Sérhvert nýtt verkefni sem vinna á fyrir ykkur fer í gegnum sérstakt samþykktarferli þar sem meðal annars er leitað samþykkis þess partners sem ber ábyrgð á endurskoðuninni.

Eftir að hafa farið yfir framangreint og önnur viðeigandi atriði er það mat okkar að KPMG sé óháð í samræmi við lög, reglur og endurskoðunarstaðla.

Viðaukar

Efnisyfirlit

	Bls.
Samaburður rauntalna við fjárhagsáætlun	20
Ársreikningur	23
Rekstur A hluta stofnana	27
Rekstur B hluta fyrirtækja	28
Lykiltölur og fjárhagsáætlanir	31

Samanburður rauntalna við fjárhagsáætlun

Rekstrarniðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun		A hluti			
	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2019	Frávik frá upphaflegri áætlun
Útsvar og fasteignaskattur	369.113	377.375	-2%	381.775	-3%
Framlög Jöfnunarsjóðs	304.053	295.132	3%	295.132	3%
Aðrar tekjur	118.341	144.127	-18%	137.182	-14%
	791.508	816.634	-3%	814.089	-3%
Laun og launatengd gjöld	398.016	437.912	-9%	441.917	-10%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	19.877	3.048	552%	3.048	552%
Annar rekstrarkostnaður	565.932	619.434	-9%	314.267	80%
	983.824	1.060.394	-7%	759.232	30%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	(192.317)	(243.760)		54.857	
Afskriftir	(19.498)	(20.211)	-4%	(19.414)	0%
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(211.815)	(263.971)		35.443	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(8.302)	(160)		(23)	
Rekstrarniðurstaða ársins	(220.117)	(264.131)		35.421	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

- Fjárhagsáætlun ársins 2019 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 13. desember 2018.
- Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.
- Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Samanburður rauntalna við fjárhagsáætlun (frh.)

Rekstrarniðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun		A og B hluti			
	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2019	Frávik frá upphaflegri áætlun
Útsvar og fasteignaskattur	362.422	375.369	-3%	379.769	-5%
Framlög Jöfnunarsjóðs	304.053	295.132	3%	295.132	3%
Aðrar tekjur	295.511	323.877	-9%	316.433	-7%
	961.986	994.378	-3%	991.334	-3%
Laun og launatengd gjöld	506.335	546.048	-7%	549.505	-8%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	19.877	3.048	552%	3.048	552%
Annar rekstrarkostnaður	320.342	380.663	-16%	375.334	-15%
	846.554	929.759	-9%	927.887	-9%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	115.432	64.619		63.447	
Afskriftir	(35.556)	(34.327)	4%	(34.125)	4%
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	79.877	30.292		29.322	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(15.796)	(17.866)		(16.895)	
Tekjuskattur	19	(203)		(203)	
Hlutdeild minnihluta í afkomu	384	(185)		(185)	
Rekstrarniðurstaða ársins	64.483	12.038		12.039	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

- Fjárhagsáætlun ársins 2019 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 13. desember 2018.
- Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.
- Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Samanburður rauntalna við fjárhagsáætlun (frh.)

Fjárfesting í samanburði við áætlun			
A hluti	Fjárfesting	Fjárfestingaráætlun	
	2019	með viðaukum	upphafleg
Grunnskóli Búðardal	12.420	12.000	12.000
Vínabær	1.345	2.000	2.000
Slökkvistöð	1.434	2.000	2.000
Götur	0	3.500	5.000
Stjórnsýsluhús	5.788	5.000	5.000
Laugaskóli	1.263	3.000	10.000
Tjaldsvæði endurbætur	1.044	1.000	1.000
Fjárfesting A hluta samtals	23.296	28.500	37.000
B hluti			
Fráveita:			
Fráveitukerfi	6.957	14.000	16.500
Fráveita samtals	6.957	14.000	16.500
Silfurtún:			
Fasteignir	4.248	12.000	12.000
Silfurtún samtals	4.248	12.000	12.000
Vatnsveita:			
Vatnsveitukerfi	0	0	4.000
Vatnsveita samtals	0	0	4.000
Dalaveitur:			
Ljósleiðari framkvæmdakostnaður	39.616	69.000	15.000
Tengigjöld og önnur framlög	(57.182)	(56.069)	(30.569)
Dalaveitur samtals (	17.566)	12.931 (	15.569)
Fjárfesting B hluta samtals (	6.361)	38.931	16.931
Fjárfesting A og B hluta samtals	16.935	67.431	53.931

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

- Fjárhagsáætlun ársins 2019 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 13. desember 2018.
- Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.
- Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Rekstrarreikningur fyrir árið 2019	A hluti		A og B hluti	
	2019	2018	2019	2018
Útsvar og fasteignaskattur	369.113	353.472	362.422	347.465
Framlög Jöfnunarsjóðs	304.053	300.596	304.053	300.596
Aðrar tekjur	118.341	119.932	295.511	282.414
	791.508	774.000	961.986	930.476
Laun og launatengd gjöld	398.016	391.580	506.335	487.258
Breyting lífeyrisskuldbindingar	19.877	7.293	19.877	7.293
Annar rekstrarkostnaður	565.932	276.714	320.342	334.038
	983.824	675.588	846.554	828.590
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	(192.317)	98.412	115.432	101.886
Afskriftir	(19.498)	(19.890)	(35.556)	(33.307)
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(211.815)	78.522	79.877	68.579
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(8.302)	2.471	(15.796)	(19.755)
Tekjuskattur	0	0	19	7
Hlutdeild minnihluta í afkomu	0	0	384	606
Rekstrarniðurstaða ársins	(220.117)	80.993	64.483	49.437

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Tekjur

Rekstrartekjur A og B hluta nema 962,0 millj. kr. á árinu 2019 samanborið við 930,4 millj. kr. árið áður sem er aukning um 3,4% milli ára.

Framlegð ársins

Rekstrarniðurstaða ársins, fyrir afskriftir, fjármunatekjur og fjármagnsgjöld, nam 115,4 millj. kr., samanborið við 101,9 millj. kr. á fyrra ári.

Framlegðarhlutfall ársins nemur 12% samanborið við 11% á fyrra ári.

Efnahagsreikningur 31. desember 2019				
Eignir	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Varanlegir rekstrarfjármunir	673.999	645.946	1.043.035	1.037.401
Eignarhlutir og stofnframlög	161.211	149.211	68.003	56.003
Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs	78.390	81.522	78.390	81.522
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	0	125.512	0	0
Tekjuskattsinnæign	0	0	1.419	1.400
Fastafjármunir	913.600	1.002.192	1.190.848	1.176.327
Birgðir	0	0	14.442	12.672
Önnheimtar tekjur	81.063	59.657	110.561	61.939
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki	216.440	295.479	0	0
Aðrar skammtímakröfur	8.447	5.069	10.897	10.594
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	0	9.774	0	0
Næsta árs gjaldf. V. Brúar lífeyrissjóðs	3.132	3.132	3.132	3.132
Handbært fé	128.257	110.082	165.697	135.838
Veltufjármunir samtals	437.339	483.194	304.729	224.176
Eignir samtals	1.350.939	1.485.386	1.495.576	1.400.502

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Eignarhlutir og stofnframlög

Eignarhlutir og stofnframlög nema í árslok 68,0 millj. kr. og hækka um 12,0 millj. kr. milli ára.

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

Sjá nánar skýringu 10 í ársreikningi.

Birgðir

Birgðir í ársreikningi nema 14,4 millj. kr. Annars vegar er um að ræða efnislagir Dalaveitna að fjárhæð 11,9 millj. kr. og hins vegar efnislager Vatnsveitu að fjárhæð 2,5 millj. kr.

Handbært fé

Handbært fé nam 166 millj. kr. í árslok og hækkar um 30 millj. kr. frá fyrra ári.

Efnahagsreikningur 31. desember 2019		A hluti		A og B hluti	
Eigið fé og skuldir					
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	
Eignifjárreikningur	690.288	886.150	801.520	712.782	
Hlutdeil minnihluta í eigin fé	0	0	42.815	43.199	
Eigið fé	690.288	886.150	844.335	755.981	
Lífeyrisskuldbinding	110.215	94.163	110.215	94.163	
Skuldir við lánastofnanir	201.924	227.038	338.685	367.643	
Langtímaskuldir við eigin fyrirtæki	35.939	37.729	0	0	
Langtímaskuldir og skuldbindingar	348.078	358.930	448.899	461.805	
Skuldir við eigin fyrirtæki	147.597	87.639	0	0	
Næsta árs afborganir langtímaskulda, eigin ft.	2.799	2.609	0	0	
Næsta árs afborganir langtímaskulda	30.391	27.629	37.935	34.874	
Skammtíamahluti lífeyrisskuldbindingar	3.490	2.940	3.490	2.940	
Aðrar skammtímaskuldir	128.297	119.490	160.917	144.903	
Skammtímaskuldir	312.573	240.306	202.342	182.716	
Eigið fé og skuldir samtals	1.350.939	1.485.386	1.495.576	1.400.502	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Eigið fé

Eigið fé nam 844 millj. kr. í árslok, samanborið við 756 millj. kr. á fyrra ári.

Breytingin skýrist af jákvæðri rekstrarniðurstöðu ársins sem nam 64 millj. kr., og endurmati lóða og lendna sem nam 24,3 millj. kr. á árinu.

Eignfjárhlutfall nemur 56% í árslok.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2019	A hluti		A og B hluti	
	2019	2018	2019	2018
Rekstrarhreyfingar				
Rekstrarniðurstaða	(220.117)	80.993	64.483	49.437
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi	46.073	30.985	64.461	51.027
Veltufé (til) frá rekstri	(174.044)	111.978	128.944	100.464
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum	(16.116)	(75.527)	(34.821)	(90.985)
Handbært fé (til) frá rekstri	(190.161)	36.452	94.123	9.478
Fjárfestingarhreyfingar				
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(23.295)	(22.405)	(16.935)	(131.524)
Eignarhlutur breyting	(12.000)	0	(12.000)	0
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki, breyting	134.784	9.033	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	99.489	(13.372)	(28.935)	(131.524)
Fjármögnunarhreyfingar				
Tekin ný langtímalán	0	82.134	0	132.134
Afborganir langtímalána	(27.973)	(26.341)	(35.328)	(32.071)
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting	138.996	(73.128)	0	0
Langtímaskuldir við eigin ft., breyting	(2.176)	(2.176)	0	0
Fjármögnunarhreyfingar	108.847	(19.511)	(35.328)	100.064
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	18.175	3.567	29.860	(21.985)
Handbært fé Dalagistingar 1.1.2018	0	0	0	15.990
Handbært fé í ársbyrjun	110.082	106.515	135.838	141.834
Handbært fé í árslok	128.257	110.082	165.697	135.838

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Rekstrarhreyfingar

Veltufé frá rekstri nam 128,9 millj. kr. á árinu, samanbórið við 100,4 millj. kr. á fyrra ári.

Handbært fé frá rekstri nam 94,1 millj. á árinu samanbórið við 9,5 millj. kr. á fyrra ári.

Sjá nánari sundurliðun í sjóðstreymisýfirliti í ársreikningi.

Fjárfestingarhreyfingar

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum nam 16,9 millj. kr. á árinu. Nánari greiningu er að finna í skýringu 8 í ársreikningi.

Fjármögnunarhreyfingar

Afborganir af langtímalánum námu 35,3 millj. kr. en engar lántökur voru á árinu.

Handbært fé

Handbært fé sveitarfélagsins í árslok 2019 nam 165,7 millj. kr. og hafði hækkað um 29,9 millj. kr. á árinu.

Rekstur A hluta stofnana á árinu 2019

Aðalsjóður			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	793.690	784.804	1,1%
Rekstrargjöld	(1.096.118)	(789.241)	38,9%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	6.363	24.332	-73,8%
Rekstrarniðurstaða	296.065	19.895	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Eignasjóður			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	162.847	149.331	9,1%
Rekstrargjöld	(72.234)	(66.372)	8,8%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(14.666)	(21.861)	-32,9%
Rekstrarniðurstaða	75.948	61.098	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Aðalsjóður

Rekstrartekjur hækka um 8,9 millj. kr. á milli ára eða um 1,1%. Skýrist hækkunin af auknum skatttekjum en útsvar og fasteignaskattur aukast um 16,5 millj. kr. á milli ára. Þá hækka framlög Jöfnunarsjóðs um 3,5 millj. kr. en aðrar tekjur lækka um 11,1 millj. kr.

Laun og tengd gjöld hækka um 3,6 millj. kr. á milli ára og annar rekstrarkostnaður um 290,6 millj. kr.

Hækkun annars rekstrarkostnaðar skýrist af framlagi Aðalsjóðs til Silfurtúns að fjárhæð 295,8 millj. kr.

Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2019

Vatnsveita			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	9.624	8.621	11,6%
Rekstrargjöld	(3.883)	(4.860)	-20,1%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4.656	4.542	2,5%
Rekstrarniðurstaða	10.397	8.303	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Fráveita			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	9.475	8.511	11,3%
Rekstrargjöld	(6.306)	(7.303)	-13,7%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(164)	(102)	60,8%
Rekstrarniðurstaða	3.004	1.106	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Dalaveitur			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	2.424	343	6,1%
Rekstrargjöld	(8.794)	(3.275)	1,7%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(6.225)	(3.399)	0,8%
Rekstrarniðurstaða	(12.595)	(6.332)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Sundurliðunarbók

Vísað er til sundurliðunarbókar með ársreikningi varðandi nánar upplýsingar um stofnanir og fyrirtæki sveitarfélagsins, málaflokka og deildir.

Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2019, frh.

Silfurtún			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	144.353	134.507	7,3%
Rekstrargjöld	(151.350)	(146.483)	3,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(2.001)	(18.836)	-89,4%
Framlag frá Aðalsjóði	295.754	0	100,0%
Rekstrarniðurstaða	286.756	(30.812)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Félagslegar íbúðir			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	2.932	2.937	-0,2%
Rekstrargjöld	(2.798)	(3.341)	-16,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(2.697)	(2.894)	-6,8%
Rekstrarniðurstaða	(2.563)	(3.298)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Dvalarheimilið Silfurtún

Rekstarniðurstaða ársins 2019, án framlags frá Aðalsjóði, var neikvæð um 9,0 millj. kr. Framlag frá Aðalsjóði nam 295,8 millj.kr. og var því ráðstafað til uppgjörs skulda Silfurtúns við Aðalsjóð.

Í árslok 2018 nam skuld Silfurtúns við Aðalsjóð 285,2 millj. kr. en í árslok 2019 var ekki um að ræða skuld við Aðalsjóð.

Laun og launatengd gjöld námu 73,3% af tekjum ársins 2019.

Samkvæmt samþykktum fjárhagsáætlunum fyrir árin 2020-2023 þá er gert ráð fyrir áframhaldandi halla á rekstri Silfurtúns, samtals gera áætlanir ráð fyrir 93,2 millj. kr. halla á rekstri á tímabilinu.

Almennt er þjónustugjöldum ætlað að standa undir rekstrarkostnaði viðkomandi stofnana þegar til lengri tíma er litið. Jafnframt gildir það almennt að ef rekstur B hluta stofnana er neikvæður og fyrirséð er að ekki verði viðsnúningur í rekstri þeirra þurfa að koma til framlög frá A hluta sem taka verður af skatttekjum. Þau framlög eru þá gjaldfærð í Aðalsjóði og tekjufærð í viðkomandi undirfyrirtækjum.

Mikilvægt er að áætlanir sveitarfélagsins geri ráð fyrir jafnvægi í rekstri B hlutafyrirtækja og þurfi til þess framlög frá A hluta sé gert ráð fyrir þeim í samþykktum fjárhagsáætlunum

Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2019, frh.

Fasteignafélagið Hvammur			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	7.214	6.990	3,2%
Rekstrargjöld	(8.602)	(9.427)	-8,8%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(22)	0	100,0%
Tekjuskattur	19	7	171,4%
Rekstrarniðurstaða	(1.391)	(2.430)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Dalagisting ehf.			
	2019	2018	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	11.058	8.996	22,9%
Rekstrargjöld	(9.408)	(6.159)	52,8%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(1.041)	(1.536)	-32,2%
Rekstrarniðurstaða	609	1.301	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Sundurliðunarbók

Vísað er til sundurliðunarbókar með ársreikningi varðandi nánar upplýsingar um stofnanir og fyrirtæki sveitarfélagsins, málaflokka og deildir.

- Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga eru eitt mikilvægasta stjórnæki þeirra. Samkvæmt sveitastjórnarlögum tekur áætlanagerðin til næstu fjögurra ára.
- Stefna stjórnenda til lengri tíma birtist þannig í fjárhagsáætlun sem er nánar útfærð í áætlun næsta árs.
- Sveitarstjórn hefur afgreitt áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun fyrir sveitarfélagið allt til ársins 2023 eins og sveitarstjórnarlög mæla fyrir um.
- Óhjákvæmilegt getur verið að gera viðauka við fjárhagsáætlun innan ársins. Gæta þarf þess að ef slíkir viðaukar eru samþykktir að bókanir vegna þeirra séu skýrar og að fram komi hvernig mæta eigi auknum útgjöldum eða öðrum breytingum er varða fjárhag sveitarfélagsins.
- Þá vekjum við athygli á atburðum eftir lok reikningsskiladags sem fjallað er um á blaðsíðu 16, hér að framan, og í skýringu 21 með ársreikningi.
- Þar kemur fram það mat stjórnenda sveitarfélagsins að greiðsluhæfi sé ekki skert. Handbært fé er til staðar til að mæta skammtímasveiflum í sjóðsflæði en auk þess sé möguleiki á breytingum á fjárfestingaráætlun til að bregðast við sveiflum.
- Hins vegar sé ljóst að forsendur fjárhagsáætlunar sveitarfélagsins fyrir árið 2020 eru að miklu leyti brotnar.

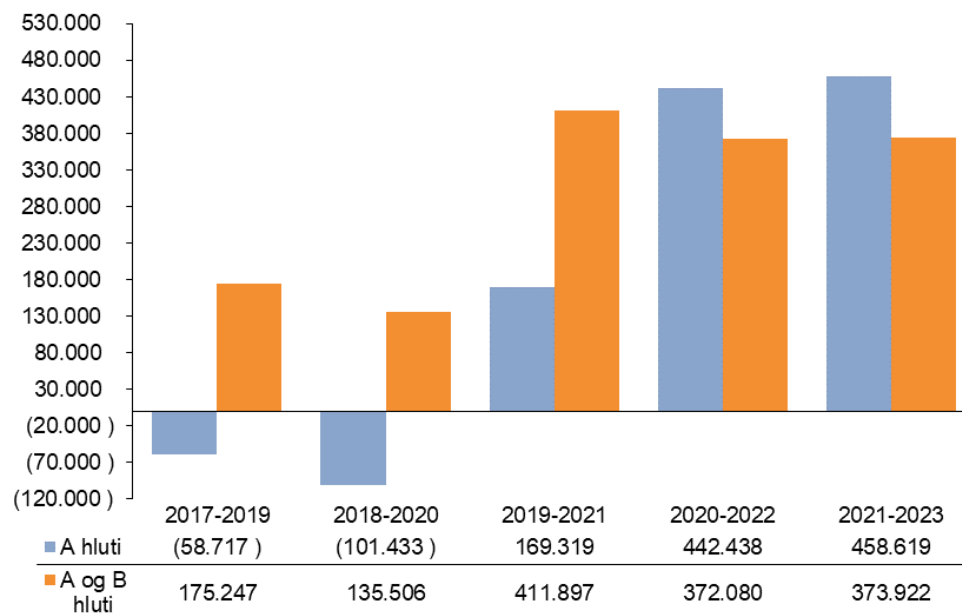
- Samkvæmt samþykktum áætlunum er gert ráð fyrir jákvæðri rekstrarniðurstöðu öll árin sem áætlanir ná til.
- Gert er ráð fyrir að veltufé frá rekstri nemi alls 320,1 millj. kr. á tímabilinu. Á sama tímabili er gert ráð fyrir afborgunum af langtímalánum og skuldbindingum að fjárhæð 149,6 millj. kr.
- Uppsafnaður greiðsluafgangur frá rekstri árána 2020-2023 nemur því um 170,5 millj. kr.
- Reiknað er með að fjárfestingarhreyfingar árána 2020-2023 nemi 881,2 millj. kr.
- Gert er ráð fyrir að mæta þeirri fjárþörf sem myndast innan tímabilsins vegna fjárfestingar með lántökum og sölu rekstrarfjármuna.

Lykiltölur og fjárhagsáætlanir 2020-2023 (frh.)

Hér að neðan má sjá þróun rekstrar og veltufjár frá rekstri til ársins 2023 í samanburði við fjárþörf vegna greiðslubyrði lána og fjárfestingar A og B hluta samkvæmt samþykktri áætlun. Fjárhæðir eru birtar í þús. kr.

	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun 2020	Áætlun 2021	Áætlun 2022	Áætlun 2023
Rekstrartekjur	930.476	961.986	1.056.938	1.377.443	1.118.250	1.163.781
Rekstrargjöld án afskrifta	(828.590)	(846.554)	(979.041)	(988.891)	(1.018.693)	(1.049.082)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	101.886	115.432	77.897	388.552	99.557	114.699
Afskriftir	(33.307)	(35.556)	(35.576)	(41.406)	(49.062)	(56.358)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld, tekjuskattur	(19.142)	(15.393)	(20.735)	(21.319)	(25.829)	(34.913)
Rekstrarniðurstaða	49.437	64.483	21.586	325.828	24.666	23.428
Veltufé frá rekstri, skv. sjóðstreymi	100.464	128.944	66.852	76.009	83.918	93.358
Afborganir langtímalána og skuldbindinga	(35.131)	(38.603)	(38.063)	(36.143)	(36.994)	(38.394)
Greiðsluafgangur (fjárþörf)	65.333	90.341	28.789	39.866	46.924	54.964
Uppsafnaður greiðsluafgangur 2020-2023, eftir afborgana lána og skuldbindinga			28.789	68.655	115.579	170.543
Fjárfestingarhreyfingar tímabilsins 2020-2023			(112.700)	(267.000)	(252.500)	(249.000)
Uppsöfnuð fjárþörf 2020-2023, vegna fjárfestingar			(112.700)	(379.700)	(632.200)	(881.200)
Uppsafnaður greiðsluafgangur (fjárþörf) 2020-2023			(83.911)	(311.045)	(516.621)	(710.657)
Skuldir og skuldbindingar	644.522	651.242	648.621	588.503	723.392	909.072
Skuldahlutfall, skv. skilgreiningu í reglugerð	69%	68%	61%	43%	65%	78%
Skuldaviðmið, skv. skilgreiningu í reglugerð	32%	23%	31%	17%	37%	51%

Rekstrarjöfnuður á þriggja ára tímabili, í þús. kr.

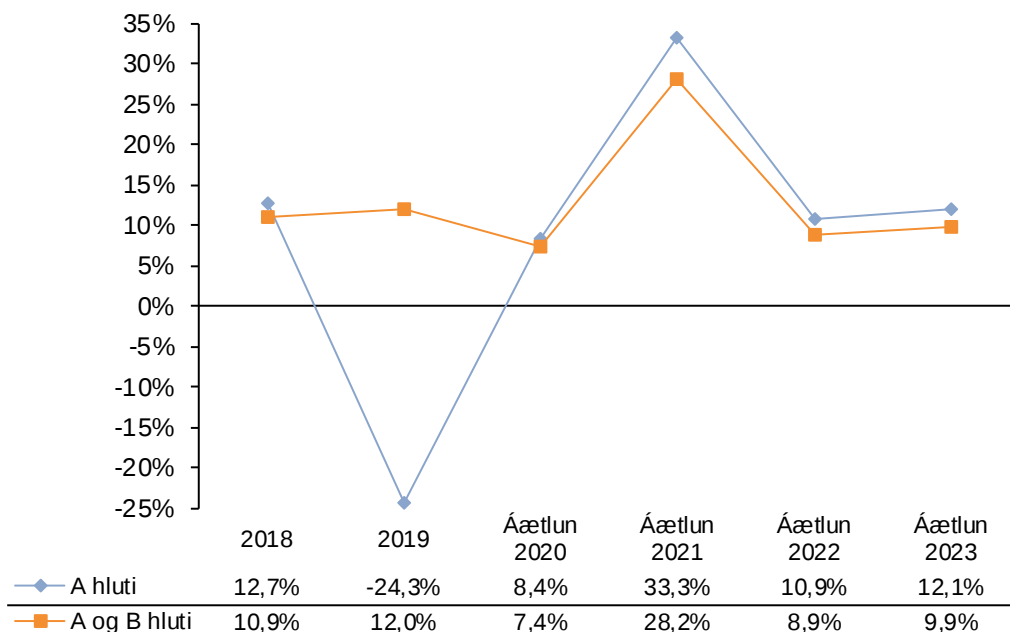
Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarútgjöld til rekstrar vegna A og B hluta séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en nemur samanlögðum reglulegum tekjum.

Stöplaritið sýnir yfirlit um þróun rekstrarjafnaðar fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2017, 2018 og 2019 er rekstrarniðurstaða miðuð við ársreikning viðkomandi árs, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða rekstrarniðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Framlegðarhlutfall

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga skal við yfirferð sína á ársreikningum og fjárhagsáætlunum sveitarfélaga, athuga hvort sveitarfélag uppfyllir viðmið um rekstur og skuldastöðu, sbr. 64. gr. sveitarstjórnarlaga. Sama á við um viðauka við fjárhagsáætlun ef þeir hafa áhrif á rekstrarniðurstöðu eða skuldastöðu sveitarfélagsins. Athugun á skilgreindum viðmiðum og lykiltölum eru meðal annarra þátta grundvöllur heildarmats eftirlitsnefndar á fjárhagsstöðu og fjárhagslegri sjálfbærni sveitarfélaga.

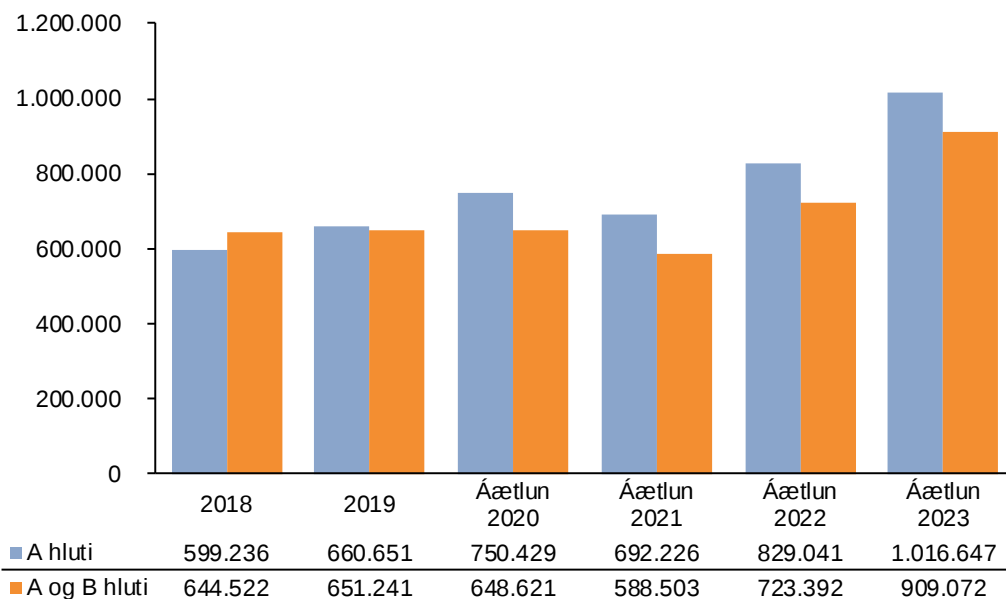
Ein af þeim lykiltölum sem miðað er við er framlegð sem hlutfall af reglulegum tekjum. Framlegð er samkvæmt skilgreiningu reglulegar tekjur að fráðregnum rekstrargjöldum, en án afskrifta, fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Línuritíð sýnir yfirlit um þróun framlegðarhlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2018 og 2019 er miðað við ársreikning viðkomandi árs, en 2020 til 2023 er miðað við áætlaða niðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Að okkar mati er rétt að meta framlegðarhlutfall sveitarfélags í samhengi við skuldahlutfall þess.

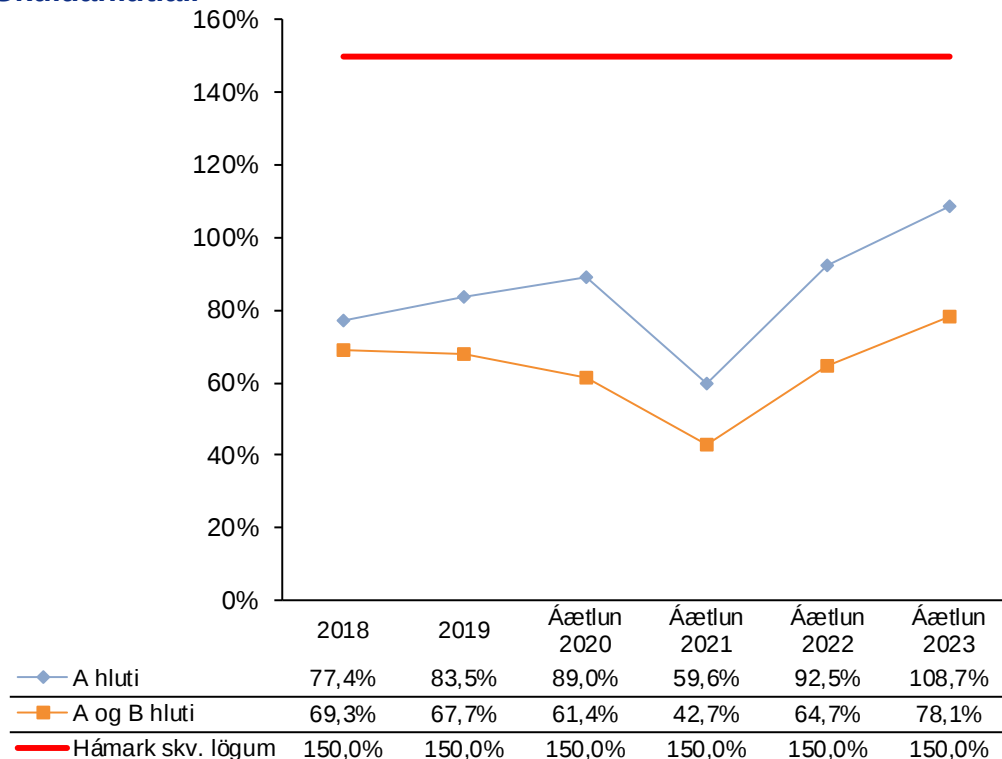
Skuldir og skuldbindingar í þús. kr.

Stöplaritið sýnir yfirlit um heildarskuldir og skuldbindingar í millj. kr. fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2018 og 2019 eru birt í samræmi við ársreikninga viðkomandi ára, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Skuldahlutfall

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarskuldir og skuldbindingar A og B hluta séu ekki hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum.

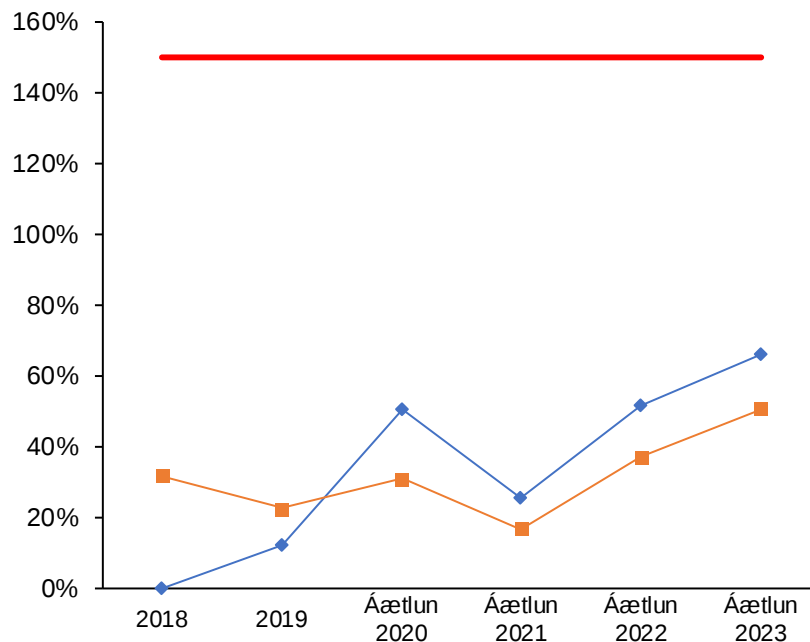
Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldahlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hinsvegar.

Árin 2018 og 2019 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Skuldaviðmið

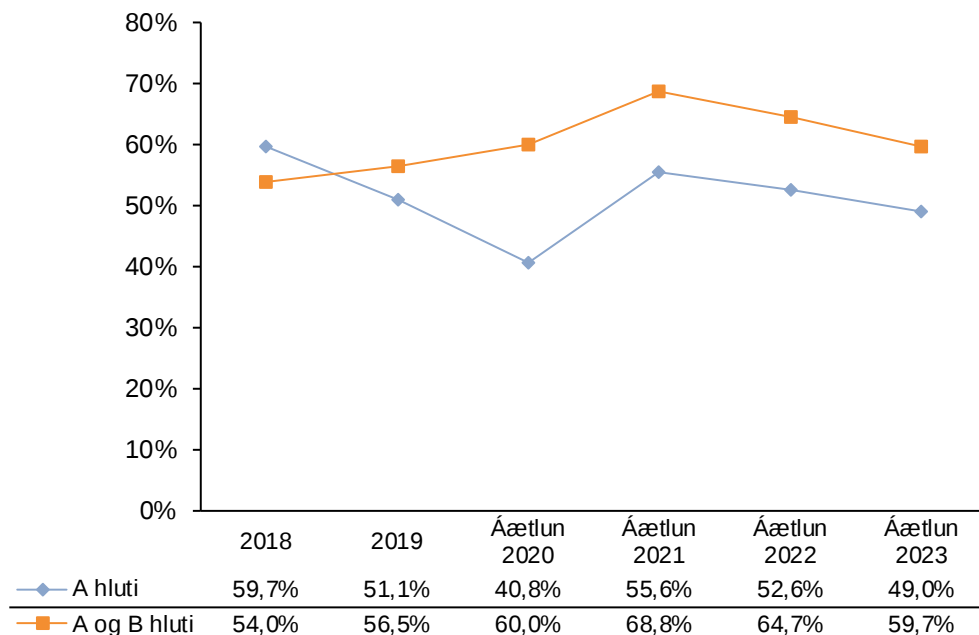
Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldaviðmiðs fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hinsvegar.

Árin 2018 og 2019 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða breytingu á skuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Eiginfjárlutfall

Línuritið sýnir eiginfjárlutfall A hluta annars vegar og A og B hluta hins vegar.

Árin 2018 og 2019 eru birt í samræmi við ársreikninga viðkomandi ára, en 2020 til 2023 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Fyrirvarar

Skýrsla þessi er gerð í samræmi við skilmála bréfs okkar um endurskoðun.

- Efni skýrslunnar er eingöngu byggt á aðgerðum sem eru nauðsynlegar í tengslum við endurskoðun okkar.
- Takmörkun á ábyrgð vegna dreifingar á skýrslunni.

Tilgangur skýrslunnar

Skýrslan hefur verið gerð í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi Dalabyggðar fyrir árið 2019, sem gerður er í samræmi við sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015.

Skýrslan er gerð fyrir stjórnendur, sem við teljum vera sveitarstjórn og sveitarstjóra, í því skyni að upplýsa þau um atriði sem máli geta skipt samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum (ISA), þar á meðal samkvæmt ISA 260 *Samskipti við stjórnendur*, og önnur atriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar og við teljum að geti verið athygliverð, en ekki í neinu öðru skyni.

Í skýrslunni eru tilgreind lykilatriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar.

Takmarkanir á vinnu

Skýrslan er aðskilin frá áritun endurskoðanda og veitir ekki viðbótarálit á ársreikningi sveitarfélagsins samstæðuársreikningi. Skýrslan bætir ekki við eða breytir skyldum okkar sem endurskoðenda.

Við höfum ekki skipulagt eða framkvæmt aðrar aðgerðir en þær sem okkur ber sem endurskoðendum í því skyni að koma auga á eða miðla til ykkar upplýsingum um þau atriði sem fram koma í þessari skýrslu.

Atriði í skýrslunni eru byggð á þekkingu sem við höfum aflað sem endurskoðendur ykkar. Við höfum ekki sannreynt nákvæmni eða heild slíkra upplýsinga að öðru leyti en því sem af okkur er krafist í tengslum við endurskoðunina.

Takmörkun á dreifingu

Skýrslan er gerð á þeim grundvelli að hún er aðeins í þágu stjórnenda sveitarfélagsins, að ekki verði vitnað í hana eða vísað til hennar að hluta eða í heild án fyrirfram veitts skriflegs samþykkis okkar og að við samþykkjum ekki neina ábyrgð gagnvart þriðja aðila í tengslum við hana.

kpmg.com/app

kpmg.com/socialmedia

© 2020 KPMG ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Cooperative, svissnesku samvinnufélagi. Allur réttur áskilinn.

Nafn og kennimark KPMG eru skráð vörumerki KPMG International.